

Kind en Jeugd

Docent

M. van Oostwaard MSc

Inhoud

A. Kind

Het grootbrengen van jonge kinderen (0-6 jaar) wordt steeds meer gezien als een gedeelde verantwoordelijkheid van ouders, groepopvoeders en leerkrachten. Dit betekent dat zich ook verschuivingen voor doen in de pedagogische verantwoordelijkheden van pedagogische professionals. Zij hebben niet “slechts de taak om op jonge kinderen te passen, maar dienen recht te doen aan de (verschillende) leer- en ontwikkelingsbehoeften van die kinderen. Ook worden deze professionals steeds vaker aangewezen als degenen die jonge kinderen moeten voorbereiden op het basisonderwijs. In dit onderdeel wordt ingegaan op verschillende visies op het grootbrengen van jonge kinderen en op de verschuivende rollen van de professionals die zich met deze kinderen bezighouden.

B. Jeugd

In traditionele pedagogische en socialisatietheorieën is de ‘jeugdfase’ een duidelijk afgebakende periode in de levensloop, een overgangsfase tussen die van kind en volwassene, waarin de invloed van gezin en school afneemt en die van andere ‘socializing agents’ (media en peergroup) juist groter wordt. Maar is er in de huidige samenleving nog wel sprake van een aparte jeugdfase? Geconstateerd kan worden dat zich in het leven van jongeren allerlei contradicties voordoen, die hen soms meer als kind, soms meer als (jong) volwassene aanspreken. In plaats van na elkaar lijken de fasen kind-jeugdige-volwassene zich eerder tegelijkertijd in het leven van jongeren voor te doen. Zo is de periode waarin jongeren naar school gaan steeds langer geworden, maar worden leerlingen steeds vroeger en intensiever aangesproken op zelfstandigheid, zelfsturing, etc. Ook via de media worden jongeren al vroeg geconfronteerd met beelden die voorheen tot het exclusieve domein van de volwassenen behoorden. In dit college staan de sociale ontwikkeling en opvoeding van jongeren centraal in de context van de belangrijkste veranderingen die zich de afgelopen decennia hebben voorgedaan in het gezin, de school en de vrije tijd.

Doel

Na afronding van de cursus:

- A:
1. Kan de student de belangrijkste ontwikkelingen omtrent visies, beleid en praktijken voor de educatie en opvoeding van jonge kinderen buiten gezinsverband benoemen.
 2. Heeft de student inzicht in de mate waarin deze visies, beleid en praktijken al dan niet met elkaar verweven zijn.
- B:
1. Heeft de student kennis van het wetenschappelijke onderzoek over de ontwikkeling van jongeren in de vier belangrijkste domeinen: gezin, school, peergroup en media.
 2. Kan de student op basis van wetenschappelijke literatuur een inleiding en theorieparagraaf opstellen.
 3. Kan de student een open, kwalitatief, interview afnemen bij jongeren.
 4. Kan de student op basis van de onderzoeksuitkomsten een onderzoeksverslag opstellen.

ECTS

5

Onderwijsvorm

A: hoorcollege, zelfstudie

B: hoorcollege, zelfstudie

Toetsvorm

A: schriftelijk tentamen (open vragen)

B: schriftelijke opdracht (onderzoek)

Opmerkingen

Dit is een combinatie van de vakken ‘Het jonge kind: visies en beleid’ en ‘Jeugd en Sociale ontwikkeling’ die bij de Rijksuniversiteit Groningen worden aangeboden onder de codes PABA2104 en PABA2210.

Literatuur

A. Kind

Vandenbroeck, M. (2009, 2^e herziene druk). *In verzekerde bewaring. Honderdvijftig jaar kinderen, ouders en kinderopvang*. Amsterdam: SWP (hieruit ongeveer 210 p.) ISBN 9789088500251. € 40,00

Urban (2008). Dealing with uncertainty: challenges and possibilities for the early childhood profession, *European Early Childhood Education Research Journal*, 16 (2), 135-152.

B. Jeugd

Awan, F. & Gaundlet, D. (2013). Young people's uses and understandings of online social networks in their everyday lives. *Young*, 21 (2), 111-132.

Timmerman, M.C. (2010). *Jeugd in perspectief – Individueel en samen jong* [Oratie].
Geraadpleegd van https://www.rug.nl/staff/m.c.timmerman/timmerman_oratie.pdf

Reader met daarin opgenomen hoofdstukken uit o.a.:

1. Wijnberg, R.D. (2007). *Boeiuh!: het stille protest van de jeugd*. Amsterdam: Prometheus. – 96 p. – ISBN 9789044609882.
2. Coleman, J.S. (1961). *The Adolescent Society*. Glencoe, Illinois: Free Press.
Hessen, J. van & Klaassen, C. (1991). Jeugd in verleden en heden. Een historisch-sociologische benadering.
In C. Klaassen (ed.), *Jeugd als sociaal fenomeen*. Amersfoort: Acco. Twee hoofdstukken.
3. Miles, S. (2000). Youth lifestyles in a changing world. Buckingham: Open University Press. H. 1, 2, 9 – 50 p.
– ISBN 9780335200986.